Ik heb het
nog nooit gedaan,
dus ik denk
dat ik het kan.

Pippi Langkous

SBO DE BLINKER IN GELEEN: ONDERZOEKEND EN ONTDEKKEND LEREN

“We willen onze leerlingen prikkelen en nieuwsgierig maken om te leren.”

Naam: De Blinker

Locatie: Geleen

Sector: sbo

Denominatie: algemeen bijzonder

Aantal leerlingen: 210

Website: www.sbodeblinker-geleen.nl

SBO De Blinker geeft een geheel eigen draai aan Wetenschap & Techniek. In WOB-lessen, waarbij WOB staat voor Wereld Oriëntatie Breed, worden de leerlingen uitgedaagd om te onderzoeken en ontdekken wat er om hen heen gebeurt. Daarbij wordt nadrukkelijk de samenhang gezocht met andere vakken en lesstof, zoals taal, rekenen, handvaardigheid en muziek.

Wereld Oriëntatie Breed

Zo’n zeven jaar geleden heeft SBO De Blinker ervoor gekozen om het traditionele vak wereldoriëntatie uit te breiden in samenhang met leerstof uit andere vakgebieden. Hierbij gaat het om drama en expressie, koken, muziek, tekenen, handvaardigheid, workshops en excursies. Ook wordt de koppeling gelegd met rekenen, taal en begrijpend lezen. De inhoud van Wereld Oriëntatie Breed (WOB) is verdeeld in zeven thema's die vaststaan (kern), maar waarvan de inhoudelijke uitwerking kan variëren (keuze). De Blinker biedt vanaf groep 3 WOB-onderwijs aan; dit schooljaar gaan ook de groepen 1-2 meedoen.

WOB werkt heel motiverend voor de leerlingen, omdat ze tijdens de lessen actief bezig zijn. Doel van de lessen is daarnaast het verbeteren van het zelfvertrouwen. Want hoe meer zelfvertrouwen leerlingen hebben, hoe beter hun prestaties zijn. Tijdens de WOB-lessen worden ook de talenten van de kinderen aangesproken. Dit is geheel in lijn met een van de uitgangspunten van de school: talentontwikkeling. Iets wat ook tot uiting komt in de naam ‘De Blinker’: iedereen blinkt ergens in uit.

De Blinker borgt het WOB-onderwijs op verschillende niveaus. Zo werkt het bestuur sinds 2011 met een beleidslijn voor WOB. Daarnaast is WOB verankerd in het schoolplan en in de groepsplannen. Ook beschikt de school over een bovenschools coördinator Wetenschap & Techniek (W&T), een vakleerkracht en een leerkracht die WOB-materiaal ontwikkelt en leerkrachten ondersteunt. De WOB-aanpak is geleidelijk opgebouwd en verspreidt zich nu ook over andere scholen.

Samenhang

WOB wordt op De Blinker aangeboden in samenhang met andere lesstof.
In een les over de belastbaarheid van een bepaalde structuur, is er bijvoorbeeld aandacht voor sociaal-emotionele ontwikkeling (samenwerken, trots zijn, delen), motorische oefening (knippen, plakken, balans zoeken: fijnmotorische bewegingen), taal (betekenis, synoniem van het woord zuil en concrete voorbeelden daarvan zoeken in het klaslokaal), rekenen/wiskunde (gewicht, dikte van het papier, geometrische vormen), geschiedenis (zuilen in de Romeinse tijd en nu) en leren leren (voorkennis ophalen, plannen, onderzoeken en oplossingen zoeken, nadenken, ontdekken).

De instrumentele vakken taal en rekenen worden op een voor kinderen betekenisvolle en functionele manier in de WOB-lessen verweven. Het praktisch bezig zijn en het visualiseren maakt het voor leerlingen aantrekkelijker om aan taal en rekenen te werken. Het onderwijs is interactief met prikkelende vragen van de leerkracht.

“Door de juiste vragen te stellen, leggen leerlingen ook verbanden met eerdere lessen.”

Samenwerking

De Blinker werkt gericht samen met STEM II, maar maakt er geen deel van uit. STEM staat voor Science, Technology, Engineering en Mathematics en heeft als doel jonge kinderen spelenderwijs te laten kennismaken met wetenschap en techniek. Speerpunt is het ontwikkelen van een nieuwsgierige, onderzoekende en ontwerpende leerhouding (een zogenaamde '21st century skill) bij kinderen van 4 t/m 12 jaar.

De school is samen met de Universiteit van Maastricht en scholen in de regio een onderzoek gestart om de opbrengst van deze manier van werken inzichtelijk te maken en verder te concretiseren. Reden is dat leerkrachten in de praktijk zeker de opbrengst van de aanpak zien bij de leerlingen: meer taakgerichtheid, beter plannen, nieuwe kwaliteiten en hobby's.
Toch blijft het lastig om grip te krijgen op de onderwijsopbrengst en die te concretiseren naar bijvoorbeeld de Inspectie van het Onderwijs.
Het onderzoek moet hier meer inzicht in geven.

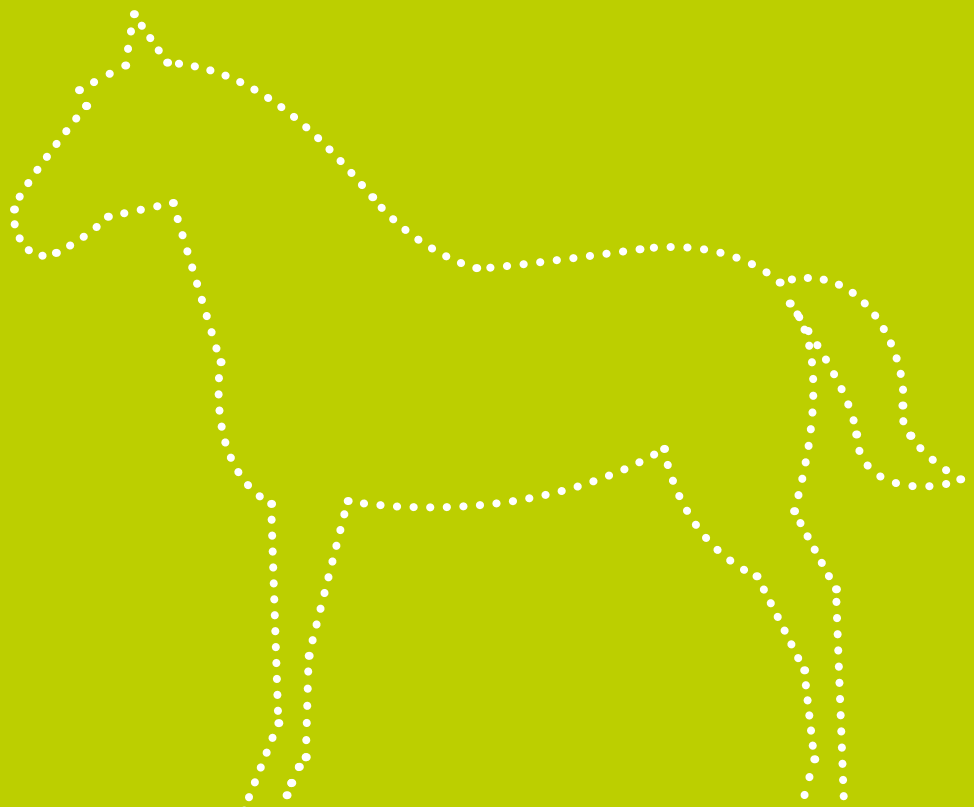

Tips

- Het kost tijd om een verandering door te voeren.
- Betrek het team nadrukkelijk bij een verandertraject. Bijvoorbeeld door te zorgen voor goede voorbeelden.
- Blijf kritisch op het nut van cursussen en studiedagen. De Blinker is ervan overtuigd dat cursussen en studiedagen leerkrachten niet voldoende toerusten op W&T en WOB.
  Bij elkaar kijken en met elkaar praten werkt beter.
- Inzicht in de nieuwe manier van lesgeven is noodzakelijk om tot verdere ontwikkeling te komen. Logopedisten sluiten bijvoorbeeld ook aan bij WOB-thema's. Zo werken ze samen met de leerkrachten om taal te stimuleren en onderwerpen betekenisvoller te maken.